

Millorem la formació en salut comunitària

Autor: Oriol Huguet Briva. Metge de família i comunitària. Grup de Salut Comunitària CAPI Baix-a-Mar. Fem Salut al Barri-UDACEBA.

Fa encara no dos anys es va formar un grup de treball dins de la Unitat Docent UDACEBA per consensuar criteris en la formació en l'àmbit de salut comunitària dels residents de medicina i infermeria. A la crida es van sumar centres ja docents com l'EAP Sardenya, l'EAP Vic, l'EAP Eixample Dreta, el CAP Sagrada Família i d'altres com el CAPI Baix-a-Mar, pendents d'acreditar com a docents, i posteriorment d'altres com l'EAP Albera Salut.

Fem salut al barri

Aquest grup de treball es va batejar amb el nom de "Fem Salut al Barri", i va establir unes línies bàsiques de treball per poder afrontar el repte de plantejar una millor formació en salut comunitària.

Per un costat es va reformular el model de curs presencial en salut comunitària amb els inputs rebuts de les diferents enquestes de satisfacció i adaptant el contingut i distribució temporal en funció dels mateixos. També es va obrir la possibilitat de que els residents de diferents centres es puguin moure dins de la Unitat Docent per poder conèixer intervencions de comunitària fora del seu centre de treball habitual.

D'altra banda es van plantejar dues accions més innovadores com a eines docents. Es va crear un blog (femsalutalbarri.wordpress.com) on tant professionals com residents poden escriure sobre intervencions comunitàries, reflexions i demés temes que estiguin relacionats en l'àmbit comunitari. L'altra acció que vàrem plantejar va ser fer una "Jornada de Salut Comunitària".

El repte era important. Fer una jornada destinada bàsicament a residents, on al nostre entendre, podia participar qualsevol professional de l'àmbit de la salut i social, per poder captar l'essència de la salut comunitària i poder fer difusió de projectes i idees en un ambient relaxat allunyat de les jornades clàssiques i convencionals. El títol de la jornada el teníem clar: "Treball en Xarxa"; és com s'havia constituït el grup de Fem Salut al Barri i com estàvem treballant.

Es va decidir que aquesta jornada es realitzés a Vilanova i la Geltrú, ja que per un costat, els residents tenien l'oportunitat de conèixer els diferents centres de la unitat docent, malgrat que el CAPI estigués pendent d'acreditació. També perquè com a ambulatori, el CAPI Baix-a-Mar té un model de treball diferent als centres d'atenció primària habituals, ja que és pioner en la integralitat de l'atenció. Aquesta integralitat es basa en la presència de serveis socials municipals al mateix centre i la possibilitat de treball conjunt dels casos que dona una visió integral tant des del punt de vista de salut com social del pacient.

La jornada inicialment es va plantejar per a residents i professionals de la unitat docent, però ràpidament ens vàrem adonar que seria més enriquidor obrir-ho a tots els residents i professionals dels centres de salut de Catalunya per tenir una visió oberta i plural. La ubicació triada va ser el centre cívic de la Geltrú, un lloc poc habitual per plantejar una jornada de salut, on creiem que representava l'esperit integrador de la mateixa.

La jornada va començar amb un mural elaborat pel mateix grup, on els participants, mentre rebien la documentació de la jornada, podien anar escrivint les diferents activitats que es realitzaven al seu centre i que pretenia ser un punt d'intercanvi informal d'experiències. Un cop dins i donada per inaugurada la jornada, l'Alba Cabellos, va plantejar una dinàmica per poder "despertar-nos" una mica, fent volar idees que ens fessin sentir bé; van volar moltes idees i sentiments que ens van fer entrar en la part més docent de la jornada.

La Cinta Daufí, coordinadora de la "Xarxa AUPA", va inaugurar la taula de "Salut en Xarxa" parlant sobre com s'engloben les diferents activitats comunitàries que s'estan duent a terme en els diferents Centres d'Atenció Primària. Després, la Gemma Torrell, metgessa de família va explicar el model CAPI Baix-a-Mar, que tal com comentava abans integra l'atenció social i sanitària. I per acabar la Dolors Ruiz, metgessa de família, i membre del grup "Salut 2.0" del CoMB, va parlar sobre diferents aspectes de salut i la xarxa web.

Durant l'esmorzar, es va habilitar un espai on per un costat es podien agafar forces per a la resta de la jornada i on també es podien veure diferents pòsters que s'havien presentat a la jornada així com xafardejar les diferents fotografies enviades al concurs i que inundaven les parets de la sala del centre cívic.

Un cop esmorzats, va començar un altre bloc de treball en grup. Es va distribuir els assistents en diferents grups, que van voler ser el més heterogenis possibles, i es van repartir pels diferents espais del centre cívic, així com a la gran plaça que hi havia davant del mateix. L'objectiu era poder parlar de les dificultats que ens trobem dia a dia per dur a terme activitats comunitàries dins dels nostres centres de treball i quines solucions els hi podríem donar. Un cop acabat el temps es van posar en comú les conclusions, on es van reflexar els problemes crònics que arrossega la part de comunitària: temps i recursos.

Per acabar es van presentar diferents comunicacions en format PowerPoint i format vídeo. Es van poder veure un total de 13 intervencions comunitàries i propostes que s'estan duent a terme en diferents parts del nostre territori. Propostes de mapeig, grups de promoció i educació per la salut, treballs en grup, experiències i projectes. Un cop presentades les comunicacions es va presentar la fotografia guanyadora, que va ser la de la Núria Nadal Olivé titulada "Petanca Solidària".

Veient en perspectiva la jornada, salvant errors d'una "organització novata", crec que va ser una eina docent molt potent pels residents, ja que es van poder acostar diferents actius de salut i socials perquè coneguin de primera mà el que s'està fent, quines persones ho estan fent, com ho estan vivint i captar l'essència de la comunitària. També crec que va ser una experiència enriquidora pels professionals; poder conèixer activitats realitzades en altres llocs et permet plantejar si podria ser factible implantar-les en el territori on es viu o es treballa. Per acabar també crec que va ser un bon espai de confluència per conèixer professionals i establir aliances i xarxa per poder treballar de forma conjunta en un futur.

La propera Jornada de Salut Comunitària, serà el proper abril de 2018 a Vilanova i la Geltrú i estarà relacionada amb la prescripció social. Us esperem a tots i totes!

Autor: Huguet Briva, Oriol

Títol article: Milllorem la formació en salut comunitària

Revista: APSalut. Volum 5. Número 3. Article 91

Data: 3 de juliol de 2017

UNITAT DOCENT D'ACEBA / Sardenya, 466 - 08025 Barcelona / Tel. 93 567 43 80 / udaceba@aceba.cat